

Sygn. akt II Ca 1604/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 maja 2014 r.

Sąd Okręgowy w Kielcach II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Ewa Piątkowska-Bidas

Sędziowie: SSO Małgorzata Klesyk

SSO Sławomir Buras

Protokolant: protokolant sądowy Beata Wodecka

po rozpoznaniu w dniu 20 maja 2014 r. w Kielcach na rozprawie

sprawy z powództwa Gminnej Spółdzielni (...) w K.

przeciwko E. A.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Rejonowego w Sandomierzu

z dnia 19 września 2013 r. sygn. VI C 150/13

oddala apelację, przyznaje od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Sandomierzu na rzecz adwokat A. G. kwotę 738 (siedemset trzydzieści osiem) złotych tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanej z urzędu w postępowaniu apelacyjnym.

Sygn. akt II Ca 1604/13

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 19 września 2013 roku w sprawie sygn. akt VI C 150/13 Sąd Rejonowy w Sandomierzu w pkt I. utrzymał w mocy w całości nakaz zapłaty Sądu Rejonowego w Staszowie z dnia 1 października 2012 roku sygn. I Nc 383/12; w pkt II. przyznał adw. A. G. wynagrodzenie w kwocie 1464 zł tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

Sąd Rejonowy poczynił w sprawie następujące ustalenia faktyczne:

Pozwana E. A. była zatrudniona na podstawie umowy zlecenia w należącym do powodowej Gminnej Spółdzielni (...) sklepie nr (...) w K. na podstawie umowy zlecenia. W związku z zawartą umową cywilnoprawną, pozwana E. A. podpisała weksel in blanco, który następnie został poręczony przez pozwanych R. A. i S. O.. Do weksla została dołączona deklaracja wekslowa, zawierająca oświadczenie pozwanej, iż wystawiony weksel in blanco płatny bez protestu składa jako zabezpieczenie do dyspozycji powodowej Spółdzielni i wyraża zgodę na jego wypełnienie do kwoty odpowiadającej wartości stwierdzonego niedoboru lub zaistniałej szkody wraz z odsetkami liczonymi od wezwania do zapłaty oraz innymi kosztami wierzyciela, w każdym czasie nieuregulowania przez pozwaną w ustalonym terminie

zobowiązań wynikających z niedoborów w towarach powierzonych do wyliczenia lub z obowiązkiem zwrotu oraz wszelkich innych szkód wyrządzonych powodowej Spółdzielni w związku z wykonywaniem obowiązków sprzedawcy.

Pozwana E. A. wyraziła zgodę na opatrzenie weksla datą płatności wg uznania powodowej Spółdzielni oraz opatrzenie weksla klauzulą „bez protestu”. Powodowa Spółdzielnia została zaś zobowiązana do powiadomienia listem poleconym wystawcy oraz poręczycieli weksla o jego wypełnieniu.

W okresie zatrudnienia pozwanej E. A. na stanowisku sprzedawcy w sklepie przeprowadzane były inwentaryzacje, w których pozwana uczestniczyła. Pierwsza z inwentaryzacji kontrolnych przeprowadzona w dniu 28.09.2010 r. wykazała niedobór w wysokości 8.620,13 zł do którego dobrowolnej spłaty zobowiązały się osoby materialnie odpowiedzialne: M. D. i E. A., wyrażając zgodę na potrącanie niedoboru z wynagrodzenia.

Druga z inwentaryzacji przeprowadzona w dniu 22 listopada 2010 roku obejmująca wyliczenie za okres od dnia 28.09.2010 r. do 22.11.2010 r. wykazała niedobór w kwocie 4.141,58 zł. Zobowiązanie z tego tytułu również zostało uznane przez pozwaną E. A. oświadczeniem z dnia 20.12.2010 r.

Trzecia z inwentaryzacji przeprowadzona była w dniu 7 marca 2011 roku z natury, na drukach ścisłego zarachowania. Pozwana E. A. oświadczyła, że spis został przeprowadzony w jej obecności oraz z jej udziałem, stwierdzając jednocześnie, iż nie wnosi, żadnych zastrzeżeń, co do poprawności oraz kompletności przeprowadzonego spisu. Protokół wyliczenia sklepu za okres od 22 listopada 2010 roku do 7 marca 2011 roku wykazał manko niedopuszczalne w wysokości 14.101,85 zł do którego dobrowolnej spłaty zobowiązały się materialnie odpowiedzialne M. D. i E. A.. Oświadczeniem z dnia 5 maja 2011 roku pozwana E. A. uznała roszczenie z inwentaryzacji sklepu z dnia 7 marca 2011 roku w kwocie 14.101,85 zł zobowiązując się do jego niezwłocznej spłaty.

Pozwana E. A. spłaciła w całości przypadający na nią niedobór wykazany w trakcie pierwszej i drugiej inwentaryzacji. Niedobór wykazany w trzeciej inwentaryzacji został podzielony na równo pomiędzy dwie osoby odpowiedzialne. Pozwana E. A. spłaciła część długu w wysokości 449,47 zł, tym samym do spłaty pozostała jej kwota 6.571,52 z odsetkami.

W dniu 9 sierpnia 2012 roku powodowa Spółdzielnia wypełniła weksel in blanco wystawiony przez pozwaną E. A., uzupełniając go na kwotę 8.525,17 zł, co obejmuje pozostałą kwotę zadłużenia powiększoną o odsetki ustawowe i koszty dochodzenia roszczenia. Datę płatności weksla powód oznaczył na dzień 24 sierpnia 2012 roku. O uzupełnieniu weksla powód listem poleconym zawiadomił osoby zobowiązane, informując jednocześnie, o miejscu i terminie przedstawienia weksla do zapłaty. Osoby pozwane nie dokonały zapłaty weksla.

W tak ustalonym stanie faktycznym, Sąd Rejonowy wskazał, że przedmiotowy weksel jest wekslem własnym, został wystawiony jako in blanco, do weksla została sporządzona deklaracja wekslowa. Ciężar dowodu, także w zakresie stosunku podstawowego spoczywa na dłużniku, jako wywodzącym ze zgłaszanych faktów skutki prawne. Zdaniem Sądu Rejonowego nie zostały zgłoszone przez pozwanych zarzuty dotyczące konkretnych braków formalnych weksla, zaś podniesione w sposób ogólny zastrzeżenia dotyczące nienależytego wystawienia weksla, ograniczały się do negowania wysokości ustalonej inwentaryzacji. Tym samym w ocenie Sądu ważność samego weksla nie może być kwestionowana. Pozwana E. A. nie zgłaszała w zakresie inwentaryzacji zastrzeżeń, uznała wprost wysokość zobowiązania i dokonała częściowych wpłat. Dokumenty inwentaryzacji podpisywała po dokładnym ich sprawdzeniu. Pozwana w dniu 5 maja 2011 roku złożyła pisemne oświadczenie o uznaniu roszczenia z inwentaryzacji sklepu nr (...) K.z dnia 7.03.2011 r., w którym zobowiązała się do spłaty niedoboru w wysokości 14.101,85 zł. Oświadczenie to stanowi uznanie długu, zawiera jednoznacznie wyrażone oświadczenie woli dłużniczki w przedmiocie zobowiązania do niezwłocznej spłaty zadłużenia. Konsekwencją skutecznego uznania długu w sferze procesowej jest to, że dłużnika obciąża powinność wykazania, że uznana wierzytelność w rzeczywistości nie istnieje, podczas gdy wierzyciel nie musi wykazywać istnienia swojej wierzytelności w inny sposób.

Od powyższego wyroku apelację wniosła pozwana E. A., zaskarżając go w całości, zarzucając mu:

1. na podstawie art. 379 pkt 4 k.p.c. nieważność postępowania wyrażającą się sprzecznym z przepisami prawa składem sądu orzekającego; na wypadek nie uznania tego zarzutu:

2. błąd w ustaleniach faktycznych wyrażający się w bezpodstawnym ustaleniu prawidłowości wypełnienia weksla w zakresie kwoty, na jaką weksel opiewał w sytuacji gdy właśnie w tej części nieprawidłowość wystawienia weksla była przez pozwaną kwestionowana, uznanie, iż pozwana nieudowodniła swoich zarzutów w sytuacji gdy jedyny dowód, który mógł wykazać nieprawidłowości wystawienia weksla na kwotę stanowiącą przedmiot roszczenia, tj. opinia biegłego z zakresu księgowości i rachunkowości co do rzetelności i prawidłowości prowadzenia księgowości i inwentaryzacji przez (...) w K. został przez Sąd oddalony. Tym samym pozwana została pozbawiona możliwości dowodowych.

Wobec powyższych zarzutów pozwana wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Na rozprawie apelacyjnej pełnomocnik pozwanej poparła apelację i wniosła o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego udzielonego z urzędu, oświadczając że nie zostały pokryte.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja była nieuzasadniona.

Sąd Rejonowy dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych, które Sąd Okręgowy w całości przyjmuje za swoje, zaś orzeczenie wydane w sprawie jest słuszne i zgodne z obowiązującym prawem.

Niezasadne są tym samym zarzuty podniesione w apelacji. Nie jest zasadny zarzut nieważności postępowania wobec uchwały pełnego składu Sądu Najwyższego z 28 stycznia 2014 roku w sprawie sygn. akt BSA-4110-4/13 zgodnie z którą wprowadzie w wydaniu decyzji o przeniesieniu sędziego na inne miejsce służbowe na podstawie art. 75 § 3 w związku z art. 75 § 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (jedn. tekst: Dz. U. z 2013 r., poz. 427 ze zm.) Minister Sprawiedliwości nie może być zastąpiony przez sekretarza ani podsekretarza stanu; jednak wykładnia dokonana w uchwale wiąże od chwili jej podjęcia. Dlatego nie ma wątpliwości, że orzekanie przez sędziów sądów powszechnych przeniesionych na inne miejsce służbowe nie na podstawie decyzji Ministra Sprawiedliwości przed dniem podjęcia tejże uchwały, nie powoduje nieważności tychże postępowań.

Nie jest uzasadniony także zarzut błędny w ustaleniach faktycznych i błędnego uznania, że weksel został wypełniony prawidłowo oraz brak możliwości udowodnienia tego faktu przez bezzasadne oddalenie wniosku o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego. Co do pierwszej części zarzutu wskazanego w punkcie 2 apelacji, nie może zostać uwzględniony jako nieskonkretyzowany. Apelująca zarzuca błąd w ustaleniach faktycznych, jednak nie precyzuje w uzasadnieniu apelacji (poza dalej wskazanym zarzutem, co do braku dopuszczenia dowodu z opinii biegłego, o czym w dalszej części) na czym polega błędne ustalenie faktów, czy na błędnej ocenie dowodów, czy na niewłaściwym przeprowadzeniu postępowania dowodowego. Strona, która chce podważyć sędziowską ocenę dowodów nie może ograniczyć się do przedstawienia własnej, nie wystarczają twierdzenia, że ustalenia faktyczne są wadliwe, ani wskazanie stanu faktycznego, który zdaniem skarżącego odpowiada rzeczywistości. Taki sposób podważania sędziowskiej oceny jest traktowany jako zwykła polemika i nie może odnieść skutku..

Jeśli chodzi zaś o podniesioną okoliczność, która mogłaby być uzasadnieniem dla omawianego wyżej zarzutu – a więc bezzasadne pominięcie dowodu z opinii biegłego – pozwana nie może powołać się na to uchybienie, gdyż w toku posiedzenia nie zwróciła uwagi Sądu na takie uchybienie przepisom postępowania, wnosząc o wpisanie zastrzeżenia do protokołu.

Celem regulacji z art. 162 k.p.c. jest pobudzenie inicjatywy stron w doprowadzeniu do szybkiego usunięcia dostrzeżonych przez nie naruszeń przepisów postępowania i umożliwienie sądowi niezwłocznego naprawienia błędów; cel ten byłby zatem trudny do osiągnięcia przy założeniu, że strona, która we właściwym czasie nie zgłosiła

odpowiedniego zastrzeżenia, może powoływać się na rzekome uchybienia procesowe sądu pierwszej instancji dopiero po raz pierwszy w środku zaskarżenia. Strona nie może zatem skutecznie zarzucać w apelacji uchybienia przez sąd pierwszej instancji przepisom postępowania, dotyczącego oddalenia wniosków dowodowych, jeżeli nie zwróciła uwagi sądu na to uchybienie (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 10 grudnia 2013 r.; I ACa 784/13; LEX nr 1416130).

Wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego został przez Sąd Rejonowy oddalony na posiedzeniu w dniu 19 września 2013 roku. Jak wynika z protokołu rozprawy (k. 155-157) pełnomocnik pozwanej, wprawdzie spóźniona, ale stawiła się na to posiedzenie. Nie było przeszkód, aby zgłosiła zastrzeżenie do protokołu zgodnie z art. 162 k.p.c. Skoro tego nie uczyniła, nie ma prawa powoływać się na wskazane uchybienie w dalszym toku postępowania, a więc i w postępowaniu apelacyjnym.

Na marginesie tylko należy dodać, że niezależnie od zarzutów wskazanych przez pozwaną, z uwagi na dokonane przez pozwaną skutecznie uznanie długu, roszczenie w zasądzonym przez Sąd pierwszej instancji należało uwzględnić. Sąd Okręgowy zgadza się w tym zakresie z argumentacją Sądu Rejonowego podniesioną w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy oddalił niezasadną apelację na mocy art. 385 k.p.c.

Sąd Okręgowy na podstawie § 2 ust. 1 i 3 oraz § 13 ust. 1 pkt 1 w zw. z § 6 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 ze zm.) przyznał od Skarbu Państwa Sądowi Rejonowemu w Sandomierzu na rzecz Adwokata A. G. kwotę 738 zł tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanej z urzędu w postępowaniu apelacyjnym (w tym 23% podatku VAT).

SSO M. Klesyk SSO E. Piątkowska-Bidas SSO Sł. Buras